

Lisa 1

Tehniline kirjeldus

Hankija nimi: Haridus- ja Teadusministeerium

Hanke nimetus: Kutsehariduse õppevara kaardistus ja õppevara asja- ja ajakohastamise hindamisvahendi väljatöötamine ja piloteerimine

Hanke lühikirjeldus: Riiklikult tellitav õppevara peaks olema ühtlaselt hea kvaliteediga, mis toetaks nii õppijaid õppe sisu omandamisel kui ka õpetajaid selle õpetamisel. Kutsehariduse õppevara vajaduse väljaselgitamiseks viiakse läbi õppevara kaardistus, mis on sisendiks edaspidise tellimisel. Väljatöötatud õppevara asja- ja ajakohastamise hindamise vahend oleks aluseks edaspidise õppevara loomisel ning selle hindamisel. Õppevara hindamise vahendit saab rakendada valdkondade üleselt ja seda on piloteeritud vähemalt kahe erineva õppekavarühma õppevara peal. Piloteerimisel on aluseks kaardistus, mis annab ülevaate olemasolevast õppevarast etteantud õppekavarühmade piires.

1. Taustainfo ja tegevuse vajadus

Õppetöö üheks oluliseks osaks on kvaliteetse õppevara olemasolu. Loodud õppevara sisu aegub, mistõttu vajavad nad süsteemset ülevaatamist ja ajakohastamist. Riiklikul tasandil õppevara tagamist ja arendamist peetakse vajalikuks ning ootused on, et riik looks alused õppevara koostamise parimate praktikate jagamiseks ja kättesaadavaks tegemiseks (vt *Eriolukorrast tingitud distantsoõppe kogemused ja mõju Eesti üldharidussüsteemile*¹(2021)).

Kutsehariduse õppevarast puudub ülevaade, mis annaks infot uuendamist vajava õppevara kohta ning näitaks, milline õppevara vajaks täiendamist. Loodud õppevara kohta on tehtud kaardistus aastal 2018², kuid see on vananenud ning ei anna ülevaadet hetkel puuduolevast õppevarast. Kaardistus annab ülevaate olemasolevast, tooks välja lüngad ja uuendamist vajava õppevara vajaduse, mistõttu on oluline kaardistada juba loodud materjalid. Kaardistuse eesmärgiks on saada ülevaade olemasolevast kutsehariduse tasemeõppe õppekavade rakendamist toetavast õppevarast ja selle kvaliteedist ning sisendi edaspidise õppevara tellimiseks.

¹ https://www.hm.ee/sites/default/files/documents/2022-10/tlu_raport_distantsope_ylldharidus_2810.pdf

² https://arhmus.tlu.ee/tlibrary/f/text/94/Kutsehariduse-digipõppevara-kaardistuse-kokkuvte-2018_119294.pdf

Õppevara kvaliteedi tagamiseks on vajalik ühtsetel alustel loodud hindamisvahend, mida oleks võimalik rakendada nii õppevara loomise protsessis, et luua aja- ja asjakohaseid materjale, kui ka juba valmis õppevara peal, et hinnata nende jätkusuutlikkust, relevantsust ja kasutatavust. Õppematerjalide vastavus nüüdisaegsele õpikäsitusele ja õpiväljunditele on nende loomise lahutamatu osa, sest toetab õppeprotsessi ja võimaldab materjalide ristkasutamist. Hindamisvahend on kompaktne ning kasutatav haridustasemete üleselt.

Väljatöötatud hindamisvahend on rakendatav valdkondade üleselt ning seda on piloteeritud vähemalt kahe õppekavarühma õppevara peal, mis on aluseks edaspidi loodavatele kutsekeskhariduse õppekava omandamist toetavale õppevarale. Lihtsasti kättesaadav ja kvaliteetne ning tasuta õppevara loob aluse kõigi osapoolte võrdseks kohtemiseks haridusmaastikul ning toetab õpetajate ja õpilaste digipädevuse kasvu.

Käesolevat hanget rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond+ programmi „Teaduspõhine õppekavade ja õppevara arendamine ning rakendamine ja õppekvaliteedi hindamine, personaalsed õpiteed ja õpianalüütika (ÕKVA+)“ vahenditest. Programmi tegevuste eesmärk on kutsekeskhariduse õppekavade ajakohastamine, õppeprotsessi paindlik ja õppijakeskne korraldamine ning nüüdisaegsele õpikäsitusele vastava õppevara kvaliteedi tagamine ja selle ajakohasena hoidmine.

2. Hankelepingu eesmärk ja objekt

2.1. Eesmärk ja objekt

Käesoleva hanke eesmärk on kaardistada kutsehariduse õppevara, töötada välja asja- ja ajakohasuse hindamisvahend ja piloteerida loodud vahendit vähemalt kahes õppekavarühmas, kus toimub kutsekeskharidusõpe. Õppevara kaardistamine, selle aja- ja asjakohasuse hindamine annab sisendi edasise õppevara riiklikule tellimusele. Väljatöötatav hindamisvahend peab olema rakendatav õppevaldkondade üleselt ja toetama õpetajaid õppevara loomise protsessis ja õpilasi selle kasutamisel. Hindamisvahendit piloteeritakse olemasoleva õppevara peal, mille aluseks on läbiviidav kaardistus.

3. Soovitud tulemused ja nõuded

3.1. Soovitud tulemused

- 3.1.1. Välja on töötatud õppevara asja- ja ajakohasuse hindamisvahend, mida on võimalik rakendada erinevate valdkondade õppevara peal.

- 3.1.2. Kutsehariduse õppevara on kaardistatud vähemalt viies õppekavarühmas, mis on nimetatud punktis 3.2.2.2. Kaardistus on aluseks neis õppekavarühmades puuduoleva õppevara loomiseks või uuendamiseks.
- 3.1.3. Õppevara hindamisvahendit on piloteeritud vastavalt esitatud nõuetele ja täiendatud vastavalt ilmnenu puudustele.

3.2. Nõuded

3.2.1. Hindamisvahendile

- 3.2.1.1. Hindamisvahend (edaspidi ka vahend) on rakendatav üldharidusõpingute ja erialaõpingute õppevara peal.
- 3.2.1.2. Vahend on esitatud digitaalsel kujul, mis on vabalt kättesaadav ja kasutatav erinevates seadmetes.
- 3.2.1.3. Vahend peab olema rakendatav nii paberväljaannete (õpikud, töövihikud ja muu õppematerjaliks sobiv väljaanne) kui ka digitaalsete õppematerjalide (e-õppematerjalid, e-ülesanded, veebikeskkonnad ja -lehed, videod, simulatsioonid, rakendused jm) hindamisel.
- 3.2.1.4. Vahendi väljatöötamisel saadakse sisendit õppevara loojatelt, õpetajatelt, õpilastelt, haridustehnoloogidelt jt asjakohastelt osapooltelt.
- 3.2.1.5. Vahend võimaldab erinevatel sihtrühmadel (õpetaja, õpilane jt õppevara loojatel ja kasutajatel) seda mugavalt ja erinevaid vajadusi arvestavalt kasutada, et veenduda minimaalselt kohustuslike õppevara osade olemasolust ja hinnata nende kvaliteeti.
- 3.2.1.6. Vahend sisaldab õppevara hindamise kriteeriumeid, mis võimaldaksid minimaalselt hinnata selle asja- ja ajakohasust, tehnilist ja üldist kvaliteeti ning taaskasutatavust.
- 3.2.1.7. Vahendit saab kasutada õppevara loomisel ajal andes konkreetseid soovitusi selle parendamiseks ning õppevara puhul esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
- 3.2.1.8. Vahendit on võimalik lihtsalt lisada erinevatesse veebilehtedesse, näiteks kasutades *embed*-funktsiooni, lisades sobivalt kujundatud PDF-i või kasutades teisi lahendusi.
- 3.2.1.9. Väljatöötatud vahend sisaldab juhendit, mis lihtsustab selle kasutamist ja edukat rakendamist.
- 3.2.1.10. Vahendit täiendatakse vastavalt piloteerimise käigus välja tulnud kitsaskohtadele.

3.2.2. Kaardistusele

- 3.2.2.1. Õppevara on kaardistatud vastavalt tellija etteantud vormile, kus on välja toodud õppevara nimetus, kirje, veebiviide, tüüp, litsents, liik, kättesaadavus, keeleline korrektsus, tehniline toimivus, valdkondlik kasutatavus ja sisuline vastavus erialaga.
- 3.2.2.2. Kaardistus hõlmab järgnevalt nimetatud õppekavarühma: elektroonika ja automaatika, ehitus ja tsiviilrajatised, mehaanika ja metallitöö, toiduainete töötlemine, mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika, audiovisuaalsed tehnikad ja meedia tootmine.
- 3.2.2.3. Kaardistus peab hõlmama nii paberväljaandeid (õpikud, töövihikud ja muu õppematerjaliks sobiv väljaanne) kui ka digitaalseid õppematerjale (e-õppematerjalid, e-ülesanded, veebikeskkonnad ja -lehed, videod, simulatsioonid, rakendused jm).
- 3.2.2.4. Iga kaardistatud õppevara kohta on esitatud kokkuvõtlik hinnang ning ettepanekud arendamiseks ja sisendiks uue õppevara tellimisel.

3.2.3. Piloteerimisele

- 3.2.3.1. Hindamisvahendi rakendamist piloteeritakse vähemalt kahe eelnevalt nimetatud õppekavarühma erinevas vormis loodud tervikliku õppevara peal.
- 3.2.3.2. Hindamisvahendi piloteerimise aluseks on eelnevalt loodud õppevara kaardistus, mis annab ülevaate olemasolevast õppevarast.
- 3.2.3.3. Hindamisvahendi piloteerimise kohta esitatakse ülevaatlik tabel, kus tuuakse välja esinenud kitsaskohad ja neist tulenevalt tehtud muudatused.

4. Nõuded pakkuja tööruhmale

- 4.1. Pakkuja tööruhm koosneb vähemalt neljast liikmest, kelle seas on üldharidusõpingute- ja kutseõpetajate esindajad, kes vastavad õpetaja kvalifikatsiooninõuetele vastavas õppeastmes, haridustehnoloogia ekspert ja akadeemiline töötaja, kes vastab ametikoha nõuetele.
- 4.2. Iga tööruhma liige vastab vähemalt ühele allpool kirjeldatud nõudele:
 - 4.2.1. omab viimase viie aasta jooksul vähemalt kolmeaastast kogemust erialaõpingute õpetamisel sh lõimitud õppe kogemust;

- 4.2.2. tunneb kutsehariduses rakendatavat õppemetoodikat ja omab põhjalikke teoreetilisi teadmiseid nüüdisaegsest õpikäsitusest;
 - 4.2.3. omab (digitaalsete) õppematerjalide koostamise ja kasutamise kogemust;
 - 4.2.4. omab õpetajate koolitamise kogemust.
- 4.3. Vähemalt üks töörühma liige hästi kursis tehnoloogiliste keskkondade kasutamisel õppe- ja arendusprotsessis ja omab head ülevaadet tehnoloogilistest lahendustest, mis toetavad õppetööd efektiivselt ja mitmekesiselt.

Ekspertide hulgas on meeskonna juht, kes vastutab kokkulepitud nõuete tähtajalise täitmise eest ja on peamiseks kontaktisikuks suhtluses hankijaga. Juht osaleb hankija koosolekutel, tagasisidestab ja vahendab ideid, probleeme ja pakub välja lahendusi. Ta vastutab tööde valmimise ning nende sisu kvaliteedi eest.

Kõik töörühma liikmed järgivad tööde teostamise protsessis tulenevaid soovitusi ja käesolevas hankes nimetatud tingimusi.

5. Tegevuste ajakava

Tegevuste lõpptähtaeg: 2. jaanuar 2026.

Täpsem plaan ja ajakava lepatakse detailsemalt tellijaga kokku kahe nädala jooksul hankelepingu sõlmimisest. Ajakava detailsemal kokkuleppel lähtutakse põhimõttest, et see ei tohi muutuda täitjale soodsamaks, kui hankes esitatud pakkumuses toodud esialgne ajakava.

Hankelepingu täitmise lõpptähtaeg on 2. jaanuar 2026.

6. Tasumine

Hankelepingu alusel makstakse töö teostamise ees tasu juriidilisele isikule välja ühes osas.